

PRILOGA

SEZNAM BLAGA Z DVOJNO RABO

Ta seznam predstavlja udejanjanje mednarodno dogovorjenega nadzora nad blagom z dvojno rabo, vključno z Wassenaarskim sporazumom, MTCR (Missile Technology Control Regime), NSG (Nuclear Suppliers Group), Avstralske skupine in CWC (Chemical Weapons Convention).

SPLOŠNE OPOMBE

1. Nadzor iz tega seznama ne preneha, če se izvažata nenadzorovano blago (vključno rastline), ki vsebuje eno ali več nadzorovanih komponent v primeru, če je nadzorovana komponenta oz. če so nadzorovane komponente osnovni elementi tega blaga ter jo oz. jih je mogoče fizično odstraniti ter jih porabiti za druge namene.

NAPOTILO: Pri presoji, ali je nadzorovano komponento mogoče šteti za osnovni element, je treba upoštevati dejavnike količine, vrednosti, tehnološkega vložka (know-how) in druge posebne okoliščine, ki lahko določijo, da je nadzorovana komponenta ali so nadzorovane komponente osnovni element opazovanega blaga.

2. Nadzor nad tehnologijo, opredeljeno v tem seznamu, se nanaša na materialne oblike.

3. Blago, naštetu v tem seznamu, se nanaša tako na novo kot na rabljeno blago.

OPOMBA o jedrski tehnologiji (OJT)

(upoštevati v povezavi z oddelkom E skupine 0)

Tehnologija, ki je v neposredni povezavi s katerim koli blagom iz Skupine 0, je predmet nadzora v skladu z navodili Skupine 0.

Tehnologija za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" ostane pod nadzorom tudi, če jo je mogoče uporabljati za nenadzorovano blago.

Izvozno dovoljenje za blago se določa, pod pogojem, da gre za istega končnega porabnika, tudi minimum tehnologije, potrebne za vgradnjo, delovanje, vzdrževanje in popravilo blaga.

Nadzor nad prenosom tehnologije se ne uporablja za informacije, ki so v splošni rabi, ali služijo temeljnim znanstvenim raziskavam.

Splošna opomba o tehnologiji (SOT)

(upoštevati v povezavi z oddelkom E skupin od 1 do 9)

Nadzor nad "tehnologijo", ki je "potrebna" za "razvoj", "proizvodnjo" ali za "uporabo" blaga pod nadzorom iz skupin od 1 do 9, se izvaja v skladu z določili skupin od 1 do 9.

Tehnologije, "potrebne" za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" ostanejo pod nadzorom tudi, če jih je mogoče uporabiti za nenadzorovano blago.

Izvozno dovoljenje se ne nanaša na minimum tehnologije, potrebne za vgradnjo, delovanje, vzdrževanje in popravilo blaga, ki ni predmet nadzora ali katerega izvoz je bil dovoljen.

NAPOTILO: To se ne nanaša na tehnologije popravil, podano v točkah 1E002.e., 1E002.f., 8E002.a in 8E002.b.

Nadzor nad prenosom tehnologije se ne uporablja za informacije, ki so v javnem interesu, ki služijo temeljnim znanstvenim raziskavam in najnujnejše minimalne informacije o patentnih napravah.

Splošna opomba o programski opremi (SOP)

(ta opomba ima prednost pred katerim koli nadzorom v točki D skupin od 0 do 9)

Blago iz skupin od 0 do 9 tega seznama ni predmet nadzora, če gre za programsko opremo, ki je ali:

a. splošno dostopna javnosti, ker:

1. se prodaja iz skladišč za prodajo na drobno brez omejitev preko:

- a. proste prodaje (vrednostni papirji)
- b. naročil po pošti
- c. naročil po telefonu

2. namenjena za vgradnjo brez nadaljnje pomoči dobavitelja; ali

NAPOTILO: Programska oprema iz točke a. te opombe, ki je zajeta v 5. skupini, v drugem delu (Varnost podatkov), je predmet nadzora.

b. je v javnem interesu.

Definicije pojmov v seznamu

Skupine, v katerih posamezni pojmi nastopajo, so označene v oklepajih za navedbo posameznih pojmov.

1. "Natančnost" (2 6), ki se običajno meri s pojmi nenatančnosti, pomeni največji pozitivni ali negativni odklon določene vrednosti od pričakovane standardne ali dejanske vrednosti.
2. "Aktivni sistemi kontrole letenja" (7) so sistemi, katerih naloga je preprečiti nezaželeno gibanje letala, projektila ali strukturne obremenitve s pomočjo avtomatske obdelave izhodnih podatkov večvrstnih senzorjev ter kasnejših nujnih zaščitnih ukazov avtomatske kontrole.
3. "Aktivni piksel" (6 8) je en (posamezni) element polvodniškega zaporedja, ki ima, kadar je izpostavljen svetlobnemu (elektromagnetskemu) sevanju, vlogo fotoelektričnega prenosnika.
4. "Prilagodilno krmiljenje" (2) pomeni krmilni sistem, ki prilagaja reakcije na pogoje med operacijo (v zvezi z ISO 2806-1980).
5. "Letalo" (1 7 9) pomeni zrakoplove s stalno pritrjenimi krili, s stožernimi krili, z rotacijskimi krili (helikopter), z nagibnim rotorjem ali nagibnimi krili.

NAPOTILO: Glej tudi "civilna letala".

6. "Z vsemi možnimi kompenzacijami" (2) pomeni, da so upoštevane vse proizvajalcu razpoložljive meritve za zmanjšanje vseh sistematski položajnih napak določenega modela strojnega orodja.
7. "Odklon kotnega položaja" pomeni največjo razliko med kotnim položajem in dejansko, zelo natančno izmerjenim kotnim položajem, potem ko je okvir za obdelovanec premaknjen iz njegovega prvotnega položaja (gl. VDI/VDE 2617, Osnutek: Vrtljive mize strojev za merjenje koordinat").

8. "Asimetrični algoritem" (5) je kriptografski algoritem, ki uporablja različne matematične ključe za enkripcijo in dekripcijo.
9. "Način asinhronnega prenosa" (ATM) (5) pomeni način prenosa, pri katerem so informacije organizirane po celicah. Prenos je asinhron v smislu, da je ponovni nastop celic odvisen od želene ali trenutne bitne stopnje (CCIT, priporočilo L. 113).
10. "Avtomatsko iskanje cilja" (6) pomeni tehniko obdelave, ki (kot output) avtomatsko in realnočasno določa in zagotavlja ocenjene vrednosti najverjetnejšega položaja cilja.
11. "Časovni zamik propagacije osnovnega logičnega vezja" (3) pomeni časovno vrednost kasnitve propagacije, ki je lastna osnovnemu logičnemu vezju znotraj "družine" "monolitskih integriranih vezij". Kasnitev je lahko določena za določeno "družino" bodisi kot kasnitev propagacije tipičnega osnovnega logičnega vezja, bodisi kot tipična kasnitev propagacije osnovnega logičnega vezja.

NAPOTILO ŠT. 1: "Časovni zamik propagacije osnovnega logičnega vezja" ne smemo zamenjevati z vhodno/izhodno kasnitvijo kompleksnih "monolitskih integriranih vezij".

NAPOTILO ŠT. 2: "Družina" pomeni skupino integriranih vezij, ki jih, glede na proizvodno metodologijo in specifikacijo, združuje:

- a) *ista programska oprema in hardware;*
- b) *isto oblikovanje in procesna tehnologija in*
- c) *iste osnovne značilnosti.*

12. "Temeljne znanstvene raziskave" (OJT, SOT) pomeni eksperimentalno ali teoretično delo, katerega izključni namen je pridobivanje novih spoznanj temeljnih principov fenomenov ali opazovanih dejstev, in ki ni prvenstveno usmerjeno v specifično praktično uporabo ali v praktični namen.
13. "Prednapetost" (merilec pospeška) (7) je izhodni podatek merilca pospeška, kadar merjenega pospeška ni.
14. "Predoblike ogljikovih vlaken" (1) so urejene oblike neprevlečenih ali prevlečenih ogljikovih vlaken, ki predstavljajo okvir za vstavljanje "matrixa", da nastane "sestavina".
15. "IE" je ekvivalent "izračunskemu elementu".
16. "KEV" (krog enake verjetnosti) (7) je merilo natančnosti; je premer kroga, usmerjenega na cilj, v katerem zadene 50% polnjenja.
17. "Kemični laser" (6) pomeni "laser", v katerem nastajajo vzbujene vrste na podlagi energije, sproščene pri kemični reakciji.
18. "Cirkulacijsko krmiljeni protivrtilni ali cirkulacijsko krmiljeni smerni nadzorni sistemi" (7) so sistemi, ki izkoriščajo tok zraka preko aerodinamičnih površin za povečanje nadzora nad močmi, ki jih proizvajajo površine.
19. "Civilna letala" (1 7 9) so tista "letala", ki so po oznakah vključena v sezname letalskih certifikatov, ki jih objavljajo civilne letalske oblasti z namenom legalizacije komercialnih civilnih notranjih in zunanjih letalskih prog ali prog za civilno, zasebno ali poslovno rabo.

NAPOTILO: Glej tudi "Letala".

20. "Mešano vlakno" (1) pomeni mešanico filamentov (izmenjaje) termoplastičnih vlaken in ojačitvenih vlaken z namenom proizvesti ojačitveno mešanico (matriks).
21. "Kominucija" (1) je postopek redukcije materiala na delce z drobljenjem ali mletjem.

22. "Signalizacija po skupnem kanalu" (5) je način signaliziranja, pri katerem en sam kanal s pomočjo označenih sporočil posreduje informacije v odvisnosti od številčnosti povezav, klicev in drugih informacij (kot se to uporablja pri upravljanju mreže).
23. "Krmilnik komunikacijskega kanala" (4) je fizični vmesnik, ki krmili tok sinhronih ali asinhronih digitalnih informacij. Je naprava, ki jo je mogoče vgraditi v računalnik ali telekomunikacijsko opremo z namenom pridobitve komunikacijskega pristopa.
24. "Sestavina" (1 2 6 8 9) pomeni "matriks" in dodatno ali dodatne faze ter sestoji iz delcev, dlačic, vlaken ali katerekoli njihove kombinacije, pripravljene za specifični namen ali namene.
25. "Sestavljena teoretična zmogljivost" (3 4) pomeni merilo za ocenjeno zmogljivost v enem milijonu teoretičnih operacij v sekundi, ob predpostavki agregacije cenitvenih elementov.

NAPOTILO: Glej skupino 4, Tehnično opombo

26. "Sestavljena vrtljiva miza" (2) je miza, ki omogoča obdelovancu, da se vrti in niha okoli dveh nevzporednih osi, ki ju je mogoče simultano koordinirati zaradi nadzora nad konturami.
27. "Izračunski element" (4) je najmanjša izračunska enota, ki še daje aritmetični ali logični rezultat.
28. "Krmiljena kontura" (2) sta dva ali več "številčno krmiljenih" pogonov, ki delujejo v skladu z navodili, ki določajo naslednji željeni položaj in željeno stopnjo napajanja v tem položaju. Stopnje napajanja variirajo v medsebojnem razmerju tako, da se dobi željena kontura oziroma oblika (v zvezi ISO/DIS 2806-1980).
29. "Kritična temperatura" (1 3 6) (včasih navedena tudi kot "temperatura prehoda") posameznega "supereprevodniškega" materiala je temperatura, pri kateri zgubi vso odpornost proti enosmernemu električnemu toku.
30. "Kriptografija" (5) je disciplina principov, sredstev in metod preoblikovanja podatkov z namenom zakrivanja vsebovane informacije, zaščite pred spremembo skrite informacije ali pred nje nepooblaščenim rabo. "Kriptografija" se omejuje na preoblikovanje podatkov s pomočjo enega ali več tajnih parametrov (t.j. kriptospremenljivk) ali s pomočjo vgrajenega ključa.

NAPOTILO: "Tajni parameter" je konstanta ali ključ, ki ni znan drugim oziroma ki je znan le znotraj skupine.

31. "Stopnja signalnega podatka" (5) je stopnja, kot je določena v priporočilu ITU 53-6, upoštevajoč dejstvo, da pri binarni modulaciji baud (enota za hitrost prenosa informacij) in bit (enota za vsebino informacij) nista enaka. Biti za kodirne, preverbene in sinhronizacijske funkcije se vštevajo.

*NAPOTILO: 1. Pri določanju "stopnje signalnega podatka" se izvzemajo servisni in upravljalni kanali.
2. Je maksimalna enosmerna stopnja, t.j. maksimalna stopnja bodisi sprejema bodisi oddaje.*

32. "Ogledala s popačeno sliko" (6), znana tudi kot prilagodljiva optična ogledala, pomeni ogledala, ki imajo:
- eno enovito optično odbojno ploskev, ki je dinamično deformirana z namenom optično kompenzirati dogodek pred ogledalom.
 - številine optično odbojne elemente, ki so lahko posamično ali dinamično razmeščeni po površini ogledala z namenom optično kompenzirati dogodek pred ogledalom.
33. "Osiromašeni uran" (0) je uran, osiromašen v izotop 235.
34. "Razvoj" (SOT, OJT, povsod) se nanaša na vse faze pred serijsko proizvodnjo, kot so: oblikovanje, razvoj oblike, oblikovalska analiza, oblikovalski koncept, sestava in testiranje prototipa, sheme pilotske proizvodnje, podatki o obliki, postopek preoblikovanja podatkov o obliki v obliko proizvoda, oblika konfiguracije, integralna oblika, izgled.

35. "Difuzijska vezava" (1 2 9) je molekularna združitev najmanj dveh ločenih kovin v en kos s trdnostjo, ki je enaka trdnosti najšibkejšega materiala.
36. "Digitalni računalnik" (4 5) je naprava, ki lahko v obliki ene ali več nepovezanih spremenljivk:
- sprejema podatke
 - shranjuje podatke ali navodila v stalnih ali zamenljivih pomnilnikih
 - obdeluje podatke v smislu shranjenih zaporedij navodil, ki so spremenljiva
 - zagotavlja izhodne podatke
37. "Stopnja digitalnega prenosa" (5) je skupna bitna stopnja informacije, ki je neposredno posredovana na katerikoli vrsti medija.
38. "Neposredno hidravlično stiskanje" (2) je postopek deformiranja s pomočjo delovanja mehurja, napolnjenega s tekočino, neposredno na obdelovanca.
39. "Stopnja zdrsa z delovne točke" (žiroskopi) (7) je časovna stopnja izhodnega odklona od željenega. Sestoji iz spremenljivih in sistemskih komponent in se izraža kot ekvivalent vhodnemu kotnemu odklonu na časovno enoto ob upoštevanju prostora.
40. "Dinamično prirejeno usmerjanje" (5) pomeni avtomatično preusmerjanje prometa na podlagi zaznave in analize tekočih omrežnih pogojev.

NAPOTILO: *Spremembe shranjenih zaporedij navodil vključujejo zamenjavo stalnih pomnilnikov, vendar ne tudi fizične menjave v vezjih ali medvezjih.*

NAPOTILO: *Glej tudi "Skupna stopnja digitalnega prenosa".*

NAPOTILO: *Tovrstne odločitve na podlagi prednastavljenih informacij so izključene.*

41. "Dinamični analizatorji signalov" (3) so "analizatorji signalov", ki uporabljajo tehniko digitalnega vzorčenja in preoblikovanja pri tvorbi Fourierjevega spektralnega prikazov danih valovnih oblik, vključno z informacijami o amplitudi in fazi.

NAPOTILO: *Glej tudi "Signalni analizatorji."*

42. "Efektivni gram" (0 1) "posebnega fizijskega materiala" ali "drugega fizijskega materiala" pomeni:
- pri plutonijevih izotopih in uranu 233 - masa izotopa v gramih
 - pri uranu, obogatenem za 1% ali več v izotop U 235 - masa elementa v gramih, pomnožena s kvadratom njegove bogatitve, izražene kot decimalna ute-nostna frakcija
 - pri uranu, obogatenem za manj kot 1% v izotop U 235 - masa elementa v gramih, pomnožena z 0,0001
 - pri amerikaniju 242, kuriju 245 in 247, kaliforniju 249 in 251 - masa izotopa v gramih, pomnožena z 10
43. "Elektronska naprava" (3 4 5) pomeni več elektronskih komponent (t.j. elementov vezij, nepovezanih komponent, integriranih vezij itd.), ki so med seboj povezane z namenom, da izvajajo specifično(e) funkcijo(e) in so kot celote zamenljive in jih je mogoče razstaviti.

NAPOTILO: *1. "Element vezja" je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot npr. ena dioda, en transistor, en upor, en kondenzator itd.*

2. "Nepovezane komponente" so ločeno pakirana "elementarna vezja" z lastnimi zunanji povezavami.

44. "Elektronsko vodljiv fazni antenski niz" (5 6) je antena, ki oblikuje žarke s pomočjo združevanja faz, t.j. tako, da smer snopa krmili koeficient namagnetenja radiacijskih elementov in smeri, od katere se lahko snop razlikuje tako po njegovem azimutu kot po višini; pri prenosu in sprejemu uporablja električni signal.

45. "Končni efektorji" (2) vključujejo prijemalce, "aktivne orodne enote" in druga orodja, pritrjena na osnovno ploščo na koncu roke "robotskega manipulatorja".

NAPOTILO: "Aktivna orodna enota" je naprava za prenos gibalne sile, procesne energije ali smeri na obdelovanca.

46. "Ekvivalent občutljivosti" (6) je masa optičnega na enoto optične površine, projiciranega na optično ploskev.

47. "Ekspertni sistemi" (4 7) so sistemi, ki dajejo rezultate z uporabo pravil in podatkov, ki so shranjeni neodvisno od "programov" in ki lahko:

- a. avtomatsko spremenijo "izvirno kodo", ki jo poda uporabnik, ali
- b. poda vedenje o vrsti problema v skoraj naravni govorici, ali
- c. pridobi vedenje, potrebno za njihov razvoj (simbolni trening).

48. "Toleranca napak" (4) je zmožnost računalniškega sistema, da (po kakršnikoli napaki katerekoli hardvarske ali programske komponente) deluje še naprej brez človekovega posega, in sicer na dani ravni, ki zagotavlja: nadaljevanje delovanja, integriteto podatkov in ožvitev funkcije v danem času.

49. "Vlakneni ali filamentni material" (0 1 8) vključujejo:

- a. kontinualne monofilamente
- b. kontinualno prejo in rovinge
- c. trakove, tkanine, neurejene štrene in kite
- d. razcepljena vlakna, speta vlakna in koherentne vlaknene prevleke
- e. monokristalinske ali polikristalinske lase kakršnekoli dolžine
- f. aromatsko poliamidno pulpo

50. "Integrirana vezja na filmu" (3) pomenijo niz "elementov vezja" in kovinskih vmesnih povezav; oblikovani so z depozicijo debelega ali tankega filma na izolirno "podlago"

NAPOTILO: "Element vezja" je posamični aktivni ali pasivni del elektronskega vezja, kot je npr. ena dioda, en tranzistor, en upor, en kondenzator itd.

51. "Nespremenljiv" (5) pomeni, da kodirni ali kompresivni algoritem ne more sprejeti parametrov od zunaj (t.j. kriptografskih ali ključnih spremenljivk) in ga uporabnik ne more spremeniti.

52. "Antena iz optičnih senzorjev za kontrolo letenja" (7) je mreža razpostavljenih optičnih senzorjev z "laserskimi" žarki, ki zagotavlja realnočasne podatke kontrole letenja za potrebe njihove obdelave na krovu.

53. "Optimizacija tirnice letenja" (7) je postopek zmanjšanja odklonov od željene štiridimenzionalne (prostor in čas) smeri, ki temelji na maksimiziranju zmogljivosti ali učinkovitosti naloge misije.

54. "Frekvenčna živahnost" (5) pomeni obliko "razširjenega spektra", kjer se prenosna frekvenca posameznega komunikacijskega kanala z nepovezanim korakom spremeni.

55. "Preklopni čas frekvenc" (3 5) je maksimalni čas (časovni zamik), ki ga porabi signal za preklop z ene izbrane izhodne frekvence na drugo izbrano izhodno frekvenco, s ciljem:

- a. da se doseže frekvenca znotraj 100 Hz končne frekvence ali
- b. da se doseže izhodna raven znotraj 1 dB končne izhodne ravni.

56. "Frekvenčni sintetizer" (3) pomeni katerokoli vrsto frekvenčnega vira ali generatorja signalov, ne glede na uporabljeno tehniko, ki proizvaja številne simultane ali izmenične izhodne frekvence iz enega ali več izhodov, krmiljenih, urejanih ali izhajajočih iz manjšega števila standardnih frekvenc.

57. "Popolnoma določeno digitalni krmiljenje stroja" (Full Authority Digital Engine Control - FADEC) (7 9) je elektronski krmilni sistem plinskih turbin ali strojev s kombiniranim ciklom, ki izkorišča digitalni računalnik za krmiljenje spremenljivih, z namenom regulacije osne ali potisne moči stroja od pričetka dovajanja goriva do zaprtja dovoda goriva.
58. "Plinska atomizacija" (1) je postopek redukcije toka staljene kovinske zlitine na drobce premera 500 mikrometra ali manj s pomočjo curka plina pod visokim pritiskom.
59. "Geografsko razpršen" (6) pomeni, da so lokacije med seboj oddaljene več kot 1.500 m v vseh smereh. Šteje se, da so mobilni senzorji vedno "geografsko razpršeni".
60. "Globalni zastojni čas" (4) pomeni čas, ki ga računalniški sistem porabi, da ugotovi zastoj zaradi nekega dogodka, zastoj odpravi in opravi kontekstni preklon v alternativno spominsko nalogo.
61. "Servis za vodenje" (7) je sistem, ki združuje postopek merjenja in računalniške obdelave položaja in hitrosti vozila (t.j. navigacije) s sistemom računalniške obdelave in pošiljanja ukazov sistemu kontrole letenja vozila, da bi se popravila pot poleta.
62. "Vroča izostatična denzifikacija" (2) je postopek izpostavljanja odlitka pritisku pri temperaturah nad 375 K (102° C) v zaprti kletki s pomočjo različnih medijev (plina, tekočine, trdnih delcev itd.) z namenom vzpostaviti enake sile v vseh smereh, da bi s tem zmanjšali notranje praznine v odlitku.
63. "Hibridni računalnik" (4) pomeni aparat, ki lahko:
- sprejema podatke
 - obdeluje podatke tako v analogni kot digitalni obliki
 - omogoča izhodne podatke.
64. "Hibridno integrirano vezje" (3) pomeni katerokoli kombinacijo integriranega vezja ali vezij, integriranega vezja in elementov vezja ali nepovezanih komponent, ki je zvezana z namenom opravljati specifično funkcijo ali funkcije, in ki ima naslednje značilnosti:
- ima najmanj eno nezaščiten napravo,
 - je zvezana s pomočjo tipičnih metod IC proizvodnje,
 - je zamenljiva kot celota in
 - je običajno ni mogoče razstaviti.
- NAPOTILO:** 1. "Element vezja" je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot npr. ena dioda, en transistor, en upor, en kondenzator itd.
2. "Nepovezane komponente" so ločeno pakirana "elementarna vezja" z lastnimi zunanji povezavami.
65. "Izboljšava slike" (4) pomeni obdelavo dospele slike - nosilke informacij z algoritmi, kot so časovna kompresija, filtriranje, ekstrakcija, selekcija, korelacija, konvolucija ali preoblikovanje med področji (npr. Fourierjeva transformacija ali Walsheva transformacija). To ne vključuje algoritmov, ki uporabljajo samo linearno ali rotacijsko transformacijo ene in iste slike, kot so prevod, pomanjševanje oblik, označevanje ali koloracija.
66. "Imunotoksin" (1) je izpeljanka enoceličnega monoklonalnega protitelesa in "toksina" ali "podenote toksina", ki selektivno prizadene okužene celice.
67. "V javnem interesu" (SOT, OJT, SOPO), kot se uporablja v besedilu, pomeni "tehnologijo" ali "programsko opremo", ki je brez omejitev dostopna za nadaljnje razširjevanje (avtorske omejitve ne pomenijo, da ta "tehnologija" in "programska oprema" ne bi bila "v javnem interesu").
68. "Zaščita podatkov" (4 5) pomeni vsa sredstva in načine, katerih namen je zagotoviti določeno pristopnost, tajnost ali celovitost informacij ali komunikacij, razen sredstev in načinov varovanja pred napakami. Sem sodi kriptografija, kriptanaliza, zaščita pred ogrožajočimi hlapi in računalniško zaščito.

NAPOTILO: *“Kriptoanaliza” je analiza kriptografskega sistema ali njegovih inputov ali outputov z namenom odkriti tajne spremenljivke ali občutljive podatke, vključno jasno besedilo.*

69. “Trenutna širina frekvenčnega pasu” (3 5 7) je širina frekvenčnega pasu, preko katerega ostane izhodna moč konstantna znotraj 3 dB brez prilagajanja drugih operativnih parametrov.
70. “Opravljeni obseg” (6) je določeno nedvoumno prikazovalno področje radarja.
71. “Izolacija” (9) se nanaša na komponente raketnih motorjev, t.j. ohišje, dulec, vstavke, zapirala ohišja, in vključuje liste vulkanizirane ali polvulkanizirane gume, med katerimi je vložen izolacijski ali refrakcijski material.
72. “Medsebojno povezani radarski senzorji” (6) sta dva ali več radarskih senzorjev, ki so med seboj povezani, kadar med seboj realnočasno izmenjujejo podatke.
73. “Notranja izolacija” (9) je primerna za zvezo med trdnim gorivom in ohišjem ladje. Običajno razpršijo ali nanesejo po notranjih stenah ohišja disperzijo ali refrakcijo na podlagi tekočih polimerov, ali pa izolirni material, kot je HTPB polnjen z ogljikom ali drugi polimeri z dodanimi vulkanizatorji.
74. “Polprevodniški magnetni gradiometer” (6) je en sam, na magnetno polje občutljivi element, ki stopnjema zazna magnetno polje in je združen v elektronskem sklopu, katerega rezultat je stopenjska meritev magnetnega polja.

NAPOTILO: *Glej tudi “Magnetni gradiometer”.*

75. “Izolirane žive kulture” (1) vključujejo kulture živih mikroorganizmov v mirujočem stanju in v suhih preparatih.
76. “Izostatične preše” (2) so naprave, ki delujejo na obdelovanca ali material v zaprtih kletkah s pritiskom preko različnih medijev (plina, tekočine, trdnih delcev itd.), s čemer vzpostavljajo enak pritisk v vseh smereh na obdelovanca ali material.
77. “Laser” (0 2 3 5 6 7 8 9) je sklop komponent, ki proizvaja tako prostorsko kot časovno koherentno svetlobo, ojačeno z vzbujeno radiacijo.

NAPOTILO: *Glej tudi “Kemični laser”
“Q-laser”
“Super laser visoke moči”
“Transforni laser”*

78. “Linearnost” (2) (običajno merjena s pojmi nelinearnosti) pomeni maksimalni pozitivni ali negativni odklon od dejanskih značilnosti (povprečja odčitavanja navzgor in navzdol) od ravne črte, ki je pozicionirana tako, da bi naj izravnala in minimizirala maksimalne odklone.
79. “Lokalno omrežje” (4) je sistem podatkovne komunikacije, ki:
- omogoča neposredno medsebojno komunikacijo poljubnega števila neodvisnih “podatkovnih naprav” in
 - je nameščena na geografskem območju zmerne razsežnosti (t.j. upravna zgradba, obrat, tabor, skladišče).

NAPOTILO: *“Podatkovna naprava” je naprava, sposobna posredovati ali sprejemati sekvence digitalnih informacij.*

80. “Magnetni gradiometri” (6) so instrumenti za odkrivanje magnetnih sprememb v prostoru zaradi virov izven instrumenta. Sestojijo iz številnih “magnetometrov” in elektronskega sklopa, katerega rezultat je stopenjska meritev magnetnega polja.

NAPOTILO: *Glej tudi “Polprevodniški magnetni gradiometer”.*

81. "Magnetometri" (6) so instrumenti za odkrivanje magnetnega polja, povzročena zaradi vira izven instrumenta. Sestojе iz enega samega elementa, občutljivega na magnetno polje in elektronskega sklopa, katerega rezultat je stopenjska meritev magnetnega polja.
82. "Glavni shranjevalnik" (4) pomeni primarni shranjevalnik podatkov ali navodil za hitri dostop preko osrednje obdelovalne enote. Sestoji iz notranjega shranjevalnika "digitalnega računalnika" in katerekoli vrste hierarhične razširitve, kot npr. dodatni spomin ali razširjeni spomin za brezstopenjski dostop.
83. "Materiali, odporni proti koroziji UF₆" (0) so lahko: baker, nerjavno jeklo, aluminij, aluminijev oksid, aluminijeve zlitine, nikelj in zlitine, ki vsebujejo 60 ut. % ali več niklja ter fluorirani ogljikovodikovi polimeri, odporni proti UF₆, glede na način postopka ločevanja.
84. "Matriks" (1 2 8 9) je snovno polnilo, ki zapolnjuje prostor med delci, laski ali vlakni.
85. "Meritvena nezanesljivost" (2) je značilni parameter, ki določa, v katerem obsegu izhodne vrednosti se nahaja prava vrednost merjene spremenljivke s 95%-no zanesljivostjo. Upošteva nepopravljene systemske odklone, nepopravljen mrtvi tek in odklone zaradi slučajnosti (v zvezi z VDI/VDE 2617).
86. "Mehansko zlitje" (1) pomeni postopek mešanja, ki je rezultat mehanske vezave, lomljenja in ponovne vezave prahu elementov in osnovne zlitine. Nekovinske delce je mogoče dodati z dodatkom ustreznega prahu.
87. "Ekstrakcija s taljenjem" (1) je postopek hitrega strjevanja in ekstrakcije zlitine v obliki traku, s pomočjo vstavitve kratkega kosa vrtečega se in ohlajenega bloka v kad s staljeno kovinsko zlitino.
- NAPOTILO: "Hitro strjevanje" je strjevanje staljenega materiala s hitrostjo ohlajevanja več kot 1.000 K/s.*
88. "Predenje s taljenjem" (1) je postopek hitrega strjevanja tako, da se preko vrtečega se in ohlajenega bloka usmeri curek staljene kovine, pri čemer nastane proizvod tipa luskin, trakov ali palic.
- NAPOTILO: "Hitro strjevanje" je strjevanje staljenega materiala s hitrostjo ohlajevanja več kot 1.000 K/s.*
89. "Mikroračunalniško mikrovezje" (3) pomeni "monolitno integrirano vezje" ali "vezje z več čipi", ki vsebuje aritmetično logično enoto, sposobno izvajati navodila splošnega namena iz zunanjega shranjevalnika glede podatkov, shranjenem v notranjem shranjevalniku.
- NAPOTILO: Notranji shranjevalnik je lahko povečan z zunanjim.*
90. "Mikroprocesno mikrovezje" (3) pomeni "monolitno integrirano vezje" ali "vezje z več čipi", ki vsebuje aritmetično logično enoto, sposobno izvajati serije navodil splošnega namena iz zunanjega shranjevalnika glede podatkov.
- NAPOTILO: 1. "Mikroprocesno mikrovezje" običajno nima integralnega shranjevalnika, dostopnega uporabniku, čeprav se lahko shranjevalnik na čipu lahko uporablja za izvajanje njegovih logičnih funkcij.
2. Nizi čipov, namenjenih za skupno delovanje pri zagotavljanju funkcij "mikroprocesnega mikrovezja", ve vključen.*
91. "Mikroorganizmi" (1 2) pomenijo bakterije, viruse, mikroplazme, rahitizije, chlamydiae ali gobe, naravne, gojene ali modificirane, bodisi v obliki izoliranih živih kultur, bodisi v obliki materiala, ki je bil na silo okužen ali soočen s takšnimi kulturami in jih vsebuje,
92. "Projektili" (1 3 5 6 7 9) pomenijo kompletne raketne sisteme in zrakoplovne sisteme brez posadke, ki lahko nosijo najmanj 500 kg tovora in imajo doseg najmanj 300 km.
93. "Monofilament" (1) ali filament je najmanjši prirastek vlakna, katerega premer je običajno več mikrometrov.
94. "Monolitna integrirana vezja" (3) so kombinacija pasivnih ali aktivnih "elementov vezij" ali obojega, ki:

- a. so izdelani s pomočjo razprševanja, vsajevanja ali nanašanja v ali na en sam kos polprevodniškega materiala (t.i. čip),
- b. jih je mogoče šteti za neločljivo sestavljene in
- c. opravljajo funkcijo ali funkcije vezja.

NAPOTILO: 1. *“Element vezja” je posamezni aktivni ali pasivni funkcionalni del elektronskega vezja, kot npr. ena dioda, en transistor, en upor, en kondenzator itd.*

95. “Monospektralni slikovni senzorji” (6) imajo sposobnost pridobivanja podatkov iz enega posameznega spektralnega pasu.
96. “Veččipno integrirano vezje” (3) pomeni dva ali več “monolitnih integriranih vezij”, povezanih v skupno podlago.
97. “Obdelava toka več podatkov” (4) pomeni “mikroprogram” ali tehniko zgradbe naprave, ki omogoča simultano obdelavo dveh ali več zaporedij pod nadzorom enega ali več zaporedij navodil, v smislu:
- a. zgradbe za obdelavo več podatkov z enim navodilom, kot jo npr. vektorski ali področni procesorji,
 - b. zgradbe za obdelavo več podatkov z več posameznimi navodili,
 - c. zgradbe za obdelavo več podatkov z več navodili, vključno tiste, ki so tesno sestavljene, zaprto sestavljene ali ohlapno sestavljene in
 - d. strukturiranih nizov procesnih elementov, vključno sistolične (skrčene) nize.

98. “Večnivojska zaščita” (5) pomeni vrsto sistema, ki vsebuje informacije različne občutljivosti, ki omogočajo simultani dostop uporabnikov z različnimi varnostnimi stopnjami pristopa in dostopa do podatkov, ki pa preprečuje uporabnikom dostop do informacij, za katere niso pooblašteni.

NAPOTILO: *“Večnivojska zaščita” je zaščita računalnika in ne zanesljivost računalnika napram napakam naprave ali človeškim napakam.*

99. “Večspektralni slikovni senzorji” (6) so sposobni simultane ali zaporedne zbiranje slikovnih podatkov iz dveh ali več nepovezanih spektralnih trakov. Senzorji imajo več kot 20 nepovezanih spektralnih trakov in so včasih v povezavi s hiperspektralnimi slikovnimi senzorji.
100. “Naravni uran” (0) pomeni uran, ki vsebuje mešanice izotopov, ki se pojavljajo v naravnem stanju.
101. “Krmilnik omrežnega dostopa” (4) pomeni fizični vmesnik v preklopnem omrežju. Uporablja navadni medij, ki deluje vseskozi na isti “digitalni stopnji prenosa”, pri tem pa za prenos uporablja presojo med znakom ali nosilcem. Neodvisno od vseh drugih izbira pakete podatkov ali skupine podatkov (t.j. IEEE 802), naslovljene nanj. Je sklop, ki ga je mogoče vgraditi v računalnik ali telekomunikacijsko opremo z namenom dobiti pristop.
102. “Neuralni računalnik” (4) je računalniška naprava, namenjena ali preoblikovana za oponašanje živcev ali vrste živcev. Je računalniška naprava, za katero je značilna hardverska sposobnost modulacije teže in števila medpovezav in številnih računalniških komponent na podlagi predhodnih podatkov.
103. “Raven šuma” (6) pomeni električni signal, podan z izrazi moči spektralne gostote. Razmerje med “ravnijo glasnosti”, izražene s pomočjo pozitivne in negativne največje vrednosti, je: $S_{pp}^2 = 8N_0(f_2 - f_1)$, pri čemer je S_{pp} maksimalna vrednost signala (t.j. nanotesel), N_0 je moč spektralne gostote (t.j. (nanotesla)²/Hz), $(f_1 - f_2)$ pa zadevni frekvenčni pas.
104. “Jedrski reaktor” (0) pomeni predmete znotraj ali neposredno pritrjene na reaktorsko posodo, naprave, ki nadzirajo raven moči v reaktorjevem jedru in komponente, ki jih običajno vsebujejo in ki prihajajo v neposredni stik z kontrolo hladilnim sredstvom reaktorjevega jedra ali pa ga kontrolirajo.
105. “Numerično krmiljenje” (2) pomeni avtomatsko krmiljenje postopka, ki ga izvaja naprava tako, da uporabi numerične podatke, običajno vnešene med postopkom (v zvezi z ISO 2382).

106. "Objektivna koda" (9) je sredstvo predstavitev "izvornih kod" postopkov, ki so vnešene v programski sistem v izvornem jeziku, v konvencionalni obliki.
107. "Optično ojačenje" (5) v optičnih komunikacijah je tehnika ojačevanja, ki uporablja izkoristek optičnih signalov, proizvedenih v različnih optičnih virih, brez pretvorbe v električne signale, t.j. z uporabo polprevodniških optičnih ojačevalnikov ali ojačevalnikov luminiscenčnih optičnih vlaken.
108. "Optični računalnik" (4) pomeni računalnik, namenjen ali predelan za izrabo svetlobe pri predstavitvi podatkov. Njegovi računalniški logični elementi temelje na neposredno povezanih optičnih napravah.
109. "Optično integrirano vezje" (3) je "monolitsko integrirano vezje" ali "hibridno integrirano vezje", ki vsebuje enega ali več delov, izdelanih tako, da delujejo kot svetlobni senzori ali svetlobni oddajniki, ali pa da opravljajo optično(e) ali elektrooptično(e) funkcijo(e).
110. "Optični preklop" (5) pomeni izklop ali preusmeritev signala v optični obliki brez pretvorbe v električni signal.
111. "Splošna gostota toka" (3) pomeni skupno število amperskih obratov v tuljavi (t.j. vsoto obratov, pomnoženo z maksimalnim tokom, nošenim z vsakim obratom), deljenega s skupnim številom presekov tuljave (vključno supervodniške filamente, kovinski matriks, v katerem so supervodniški filamenti, zaporni material, hladilne kanale itd.).
112. "Pristopni status" je status pristopnice Wassenaarski pogodbi.
113. "Največja moč" (6) je energija na en pulz v joulih, deljena s trajanjem pulza v sekundah.
114. "Posebna pametna kartica" (5) je pametna kartica (smart card) z mikrovezjem (v skladu z ISO/IEC 781), ki ga programira izdajatelj in ga uporabnik ne more preprogramirati.
115. "Upravljanje moči" (7) pomeni spremembo posredovane moči višinomerovega signala tako, da je prejeta moč na višini letala vedno na minimumu, zadostnem za določanje višine.
116. "Prevajalci pritiska" (2) so naprave ki mere pritiska prevedejo v električne signale.
117. "Predhodno ločeni" (0 1) pomeni uporabo kateregakoli postopka, katerega namen je koncentracija nadzorovanega izotopa.
118. "Primarna kontrola letenja" (7) je stabilnost ali kontrola manevriranja "letala", ki uporablja trenutne generatorje moči, t.j. aerodinamične krmilne površine ali propulzivne zračne sunke.
119. "Osnovni element" (4), kot se uporablja v skupini 4, je "osnovni element", če je njegova nadomestna vrednost več kot 35% celotne vrednosti sistema, katerega element je. Vrednost elementa je cena, plačana za element pri proizvajalcu sistema ali pri sestavljalcu sistema. Celotna vrednost je običajna mednarodna prodajna cena nepovezanim naročnikom v kraju proizvodnje ali popolnitve dobave.
120. "Proizvodnja" (SOT, OJT, povsod) pomeni vse proizvodne faze, kot so: načrtovanje, proizvodni inženiring, izdelava, sestavljanje, nadzor, testiranje, zagotavljanje kvalitete.
121. "Proizvodna oprema" (1 9) pomeni orodje, šablone, vpenjalne glave, vpenjalne osi stružnic, kalupe, matrice, utrjevalce, zlagalne mehanizme, testno opremo, druge stroje in njihove komponente - "proizvodna oprema" se omejuje na stroje, ki so izdelani ali predelani posebej za "razvoj" ali za eno ali več faz "proizvodnje".
122. "Proizvodne zmogljivosti" (9) pomenijo opremo zanjo posebej razvito programsko opremo, integriran v instalacije za "razvoj" ali za eno ali več faz "proizvodnje".
123. "Program" (2 6) je sosedje navodil za izvedbo postopka v obliki, v kakršni jih lahko izvršuje računalnik.

124. "Kompresija pulzov" (6) je kodiranje in obdelava dolgega pulza radarskega signala v pulz kratke časovne dolžine ob ohranitvi prednosti visoke pulzne energije.
125. "Trajanje pulza" (6) je trajanje "laserskega" pulza, merjeno po lestvici Full Width Half Intensity (FWHI).
126. "laser s preklpom Q" (6) je "laser", v katerem je shranjena energija v populacijski inverziji ali v optičnem resonatorju ter se občasno sprošča v pulzih.
127. "Živahnost radarske frekvence" (6) pomeni katerokoli tehniko sprememb (na podlagi lažne slučajnosti) nosilne frekvence pulzirajočega radarskega prenosnika med pulzi ali skupinami pulzov s pomočjo vsoto, ki je enaka ali večja kot frekvenčni pas.
128. "Širjenje radarskega spektra" (6) pomeni katerokoli spreminjevalno tehniko širjenja energije, ki izvira iz signala z razmeroma ozkim frekvenčnim pasom, preko veliko širšega frekvenčnega pasu s pomočjo slučajnega ali lažnega slučajnega kodiranja.
129. "Realnočasni frekvenčni pas" (3) za "analizatorje dinamičnih signalov" je najširši frekvenčni obseg, ki ga lahko analizator predstavi na prikazovalniku ali v pospravi v shranjevalnik, ne da bi pri tem povzročil prekinitve analize vhodnih podatkov.
130. "Realnočasna obdelava" (2 4 6 7) pomeni obdelavo podatkov z elektronskim računalnikom v razmerju do zunanega dogodka, skladno s časovnimi zahtevami zunanega dogodka.
131. "Potrebni" (SOT, 1-9), kot se uporablja v zvezi s "tehnologijo" ali "programsko opremo", se nanaša samo na količino tehnologije" ali "programske opreme", ki je posebej nujna za doseganje ali izboljšanje zmogljivosti, značilnosti ali funkcij, ki so predmet nadzora. Takšna "potrebna" "tehnologija" ali "programska oprema" sta lahko porazdeljena na različno blago.
132. "Resolucija" (2) pomeni najnepomembnejši rezultat merilne naprave; pri digitalnih instrumentih je to najnepomembnejši bit (v zvezi ANSI B-89.1.12).
133. "Robot" (2,8) je manipulacijski mehanizem za stalne ali sporadične delovne operacije, ki lahko uporablja senzorje in ki:
- je mnogofunkcionalen,
 - je sposoben nameščanja ali usmerjanja materiala, delov, orodij ali posebnih naprav s pomočjo različnih gibov v tridimenzionalnem prostoru,
 - vsebuje tri ali več zaprtokrožnih ali odprtokrožnih servo naprav, ki lahko vključujejo tudi motorje za korakanje in
 - ima "uporabniku pristopno programiranost" v smislu metode pokažem-ponovi ali v smislu elektronskega računalnika, ki je lahko tudi logični krmilnik z možnostjo programiranja, t.j. z možnostjo programiranja brez mehanskih posegov.

NAPOTILO: Zgornja definicija ne zajema naslednjih naprav:

- Manipulacijskih mehanizmov za izvajanje stalnih korakov, ki so avtomatsko se gibajoče naprave, ki delujejo v skladu z mehansko fiksiranimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen z vnaprej določenimi ustavitvami, kot so npr. zatiči ali naperki. Sosledje gibov in izbira poti ali kotov niso spremenljivi ali zamenljivi z mehanskimi, elektronskimi ali električnimi sredstvi;*
- Mehansko krmiljenih manipulacijskih mehanizmov za izvajanje različnih korakov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, ki delujejo v skladu z mehansko fiksiranimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen na stalne, vendar spremenljive ustavitve, z zatiči in naperki. Sosledje korakov in izbira poti in kotov so spremenljivi znotraj vgrajenega programskega vzorca. Spremembe programskega vzorca (t.j. spremembe zatičev ali izmenjava naperkov) v eni ali več oseh gibanja so možne izključno s pomočjo mehanskih operacij;*

3. *Manipulacijskih mehanizmov za izvajanje različnih korakov, ki niso servo-krmiljene. To so avtomatsko se gibajoče naprave, ki delujejo v skladu z mehansko fiksirani programiranimi gibi. Program je spremenljiv, vendar si koraki sledijo samo po binarnem signalu iz mehansko fiksiranih električnih binarnih naprav;*
4. *Nakladalnih žerjavov, opredeljenih kot Kartezijski koordinatni manipulacijski sistemi, proizvedeni kot integralni del navpičnega sklopa skladiščnih košar, in ki omogočajo dosego blaga v tistih skladiščnih košarah, ki so pripravljene za skladiščenje ali nadomestitev.*

134. "Rotacijska atomizacija" (1) pomeni postopek redukcije curka ali bazena staljene kovine na drobce s premerom 500 mikrometrov ali manj s pomočjo centrifugalne sile.
135. "Izteak" (1) pomeni krožni odmik med enim obratom glavne gredi, merjen od pravokotnice na os gredi na točko na zunanji ali notranji obračajoči se ploskvi (v zvezi z ISO 230/1-1986, odstavek 5.61).
136. "Faktor lestvice" (žirometra ali merilnika pospeška) (7) pomeni razmerje med izhodno in vhodno spremembo, ki je predmet meritve. Faktor lestvice se običajno ocenjuje po nagibu ravne črte, ki jo je mogoče potegniti po metodi najmanjšega kota do vhodni-izhodnih podatkov, dobljenih s cikličnim spreminjanjem vhodnega podatka preko obsega vhodnih podatkov.
137. "Čas določitve" (3) pomeni čas, potreben za ponovno oddajo el. energije znotraj polovice končne vrednosti, kadar gre za preklap med katerikoli stopnjama pretvornika.
138. "SHPL" pomeni "superlaser velike moči".
139. "Analizatorji signalov" (3) so aparati za merjenje in prikazovanje osnovnih lastnosti enofrekvenčnih komponent mnogofrekvenčnih signalov.
140. "Obdelava signala" (3 4 5 6) pomeni postopek obdelave signalov - nosilcev informacij, ki prihajajo od zunaj, z algoritmi, kot so kompresija, filtriranje, ekstrakcija, selekcija, korelacija, konvolucija ali preoblikovanje znotraj področij (t.j. hitra Fourierjeva ali Walsheva transformacija).
141. "Programska oprema" (SOPO, povsod) je zbir enega ali več "programov" ali "mikroprogramov", nameščenih na kateremkoli otipljivem izraznem mediju.
142. "Izvorna koda" (ali izvorni jezik (4 5 6 7 9) je dogovorjen izraz za enega ali več postopkov, ki sistemu programiranja omogočijo, da ga naprava izvršuje ("predmetna koda" ali "predmetni jezik").
143. "Vesoljsko plovilo" (7 9) so aktivni in pasivni sateliti in vesoljske sonde.
144. "Primerni za vesolje" (3 6) se nanaša na proizvode, ki so izdelani in preizkušeni za izpolnjevanje posebnih električnih, mehanskih ali okoljskih pogojev, in ki se uporabljajo pri razvoju raket, satelitov ali letečih sistemov za velike višine (nad 100 km).
145. "Posebni fizijski materiali" (0) pomenijo: plutonij 239, "uran, obogaten v izotop 235 ali 233" in katerikoli material, ki vsebuje prej navedena materiala.
146. "Specifični modul" (0,1) je Youngov modul v pascalih, ekvivalent N/m^2 , deljeno s specifično maso v N/m^3 , merjeno pri temperaturi $(296 + 2) K ((23 + 2)^\circ C)$ in pri relativni vlažnosti $(50 + 5)\%$.
147. "Specifična napetostna jakost" (0 1) je skrajna napetostna jakost v pascalih, ekvivalent N/m^2 , deljeno s specifično maso v N/m^3 , merjeno pri temperaturi $(296 + 2) K ((23 + 2)^\circ C)$ in pri relativni vlažnosti $(50 + 5)\%$.
148. "Hlajenje curka" (1) pomeni postopek "hitrega strjevanja" curka staljene kovine preko ohlajenega bloka, pri čemer nastane proizvod tipa luskin.

NAPOTILO: *“Hitro strjevanje” je strjevanje staljenega materiala s hitrostjo preko 1.000 K na sekundo.*

149. “Razširjeni spekter” (5) je tehnika, pri kateri se usmerja energijo razmeroma ozkega pasu komunikacijskega kanala preko veliko širšega energijskega spektra.

NAPOTILO: *Triodno, magnetronsko ali radiofrekvenčno brizganje (za povečanje lepljenja prevleke na podlago in stopnje odlaganja) so redne modifikacije tega postopka.*

150. Radar s “širjenjem spektra” (6) pomeni “širjenje radarskega spektra”.

151. “Stabilnost” (7) pomeni standardni odklon (1 sigma) variacije posameznega parametra od njegove kalibrirane vrednosti, umerjene v stabilnih temperaturnih pogojih. Lahko je izražena kot funkcija časa.

152. “Krmiljen s shranjenim programom” (2 3 5) pomeni krmiljeno s pomočjo uporabe navodil, shranjenih v elektronskem shranjevalniku, ki jih lahko procesor izvršuje z namenom usmeriti izvajanje prednastavljenih funkcij.

NAPOTILO: *Naprava je lahko “krmiljena s shranjenim programom” ne glede na to, ali ima interni elektronski shranjevalnik, ali pa elektronski shranjevalnik ni del naprave.*

153. “Podlaga” (3) pomeni list navadnega materiala, z medpovezavnimi oblikami ali brez njih, na ali v katerem so nameščene ločene komponente, integrirana vezja ali oboje.

NAPOTILO: *“Ločene komponente” so posebej pakirani “elementi vezja z lastnimi zunanjimi povezavami.*

154. “Polproizvodene podlage” (6) pomenijo monolitske spoje dimenzij, primernih za proizvodnjo optičnih elementov, kot so npr. ogledala ali optična okna.

155. “Podenota koksina” (1) je strukturno in funkcionalno posamična komponenta celotnega “toksina”.

156. “Superzlitine” (2 9) so zlitine na podlagi niklja, kobalta ali železa, katerih trdnost presega katerokoli zlitino iz serije AISI 300, in sicer pri temperaturi preko 922 K (649°C) v zmernih okoljskih in delovnih pogojih.

157. “Superprevodniki” (1 3 6 8) so materiali, t.j. kovine, zlitine ali spojine, ki lahko izgubijo vso električno upornost - to pomeni, da lahko ohranijo neomejeno elektroprevodnost in prevajajo zelo velike električne tokove, ne da bi pri tem prišlo do jouskega ogrevanja.

NAPOTILO: *“Superprevodniško” stanje materiala se v posamičnih primerih označuje s “kritično temperaturo” oz. s “kritičnim magnetnim poljem” (ki je funkcija temperature) in s “kritično tokovno napetostjo” (ki je pravzaprav funkcija magnetnega polja in temperature).*

158. “Superlaser velike moči” (6) pomeni “laser”, sposoben oddajati (v celoti ali po poljubno velikih količinskih delih) izhodno energijo preko 1 kJ znotraj razdalje 50 m, ali ki ima povprečno ali CW moč preko 20 kW.

165. “Superplastično oblikovanje” (1 2) pomeni postopek deformiranja, ki s pomočjo vročine kovin, za katere je značilna nizka stopnja raztezanja (manj kot 20%) kot točka lomljivosti pri sobni temperaturi pri običajnih preizkusih razteznosti. Namen postopka je doseči podaljšanja, ki so vsaj za dvakrat večja od prej navedenih vrednosti.

159. “Simetrični algoritem” (5) je kriptografski algoritem, ki uporablja isti ključ tako za enkripcijo kot za dekripcijo.

NAPOTILO: *Običajna uporaba “simetričnih algoritmov” je zaupnost podatkov.*

160. "Sistemske tirnice" (6) so obdelana, medsebojno povezana (združitev radarskih podatkov cilja in položaja po načrtu letenja) in ažurirana poročila o položaju letala med letenjem, ki so na razpolago kontrolorjem centrov za kontrolo letenja.

161. "Računalnik s sistoličnimi zaporedji" (4) je računalnik, pri katerem sta tok in modifikacija podatkov dinamično nadzirljiva na logičnem zaslonu uporabnika.

162. "Trak" (1) je material iz prepletenih ali neusmerjenih "monofilamentov", "podlag", "rovingov", "pramenov" ali "preje" itd., običajno prevlečenih s smolo.

NAPOTILO: "Podlaga" je pramen (povez) "monofilamentov" (praviloma več kot 200), urejenih popolnoma vzporedno.

163. "Tehnologija" (SOT, OJT, povsod) pomeni specifične informacije, potrebne za "razvoj", "proizvodnjo" ali "uporabo" blaga. Te informacije imajo obliko "tehničnih podatkov" ali "tehnične pomoči".

NAPOTILO ŠT. 1: "Tehnična pomoč" lahko nastopa v obliki storitev uvajanja, tečajev, treninga, prenašanja delovnih izkušenj in svetovanja in lahko vsebuje tudi prenos "tehničnih podatkov".

NAPOTILO ŠT. 2: "Tehnični podatki" so lahko v obliki skic, načrtov, diagramov, modelov, formul, tabel, inženirskega oblikovanja in specifikacij, natisnjenih priročnikov in navodil ali posnetih na drugih medijih ali napravah, kot so diskete, trakovi, spomini samo za branje.

164. "Tridimenzionalna vektorska stopnja" (4) je število produciranih 10-pikselnih večlinijskih vektorjev v eni sekundi, ki so slučajno orientirani - vrednost stopnje je lahko opredeljena v celih številih ali s točko koordinatnega sistema X-Y-Z (odvisno od tega, katera daje največjo vrednost).

165. "Nihajoča gred" (2) pomeni gred-nosilec orodja, ki med strojnim postopkom spreminja kotni položaj njenega središča glede na druge osi.

166. "Časovna konstanta" (6) je čas, ki ga rahlo vznujeno sredstvo potrebuje, da doseže izkoristek $1-1/e$ kratno višino končne vrednosti (t.j. 63% končne vrednosti).

167. "Toksini" (1 2) pomenijo toksine v oblik nasilno izoliranih preparatov ali mešanic, ne glede na način njihove proizvodnje, razen toksinov v kontaminantih drugih materialov, kot npr. patološki vzorci, pridelki, živila ali semena "mikroorganizmov".

168. "Popolna kontrola letenja" (7) je avtomatska kontrola spremenljivk stanja "letala" in smeri letenja, katere namen je uskladiti cilje misije z realnočasnimi spremembami podatkov glede ciljev, slučajev in drugih "letal".

169. "Skupna stopnja digitalnega prenosa" (5) pomeni skupno število binarnih znakov (bitov), vključno s kodiranjem linije, v časovni enoti, ki preide med ustrezno napravo in sistemom za digitalni prenos.

NAPOTILO: Glej tudi "Stopnja digitalnega prenosa".

170. "Pramen" (1) je običajno natančno vzporeden povež "monofilamentov".

171. "Transforni laser" (6) pomeni "laser", pri katerem se laserske vrste vzpodbudijo s pomočjo prenosa energije s kolizijo nelaserskih vrst atomov ali molekul in laserskih vrst atomov ali molekul.

172. "Nastavljiv" (6) pomeni zmožnost "laserja", da deluje neprekinjeno na vseh valovnih dolžinah preko obsega več laserskih prehodov.

173. "Uran, obogaten v izotop 235 ali 233" (0) pomeni uran, ki vsebuje izotop 235 ali 233 ali oba, in sicer v tolikšni količini, da je bogatitveno razmerje med vsoto omenjenih izotopov in izotopa 238 večje od razmerja med izotopom 235 in izotopom 238, kot se pojavlja v surovem stanju (izotopsko razmerje 0,72%).

174. "Uporaba" (SOT, OJT, povsod) pomeni opravilo, vgradnjo (vključno vgradnjo na licu mesta), vzdrževanje (preverjanje), popravilo, tehnični pregled in obnavljanje.
175. "Uporabniku dostopna programiranost" (4 5 6) pomeni lastnost, ki omogoča uporabniku vstaviti, modificirati ali nadomestiti "program", razen v smislu:
- a. fizične spremembe vezja ali medpovezav ali
 - b. namestitve funkcionalnih nadzorov, vključno z vnosom parametrov.
176. "Vakcina" (1) je medicinski proizvod, katerega namen je simulirati zaščitne imunološke odzive človeka in živali v smislu odpornosti proti okužbam.
177. "Vakuumska atomizacija" (1) je postopek redukcije curka staljene kovine na drobce premera 500 mikrometrov ali manj s pomočjo hitre sprostitve plina, izpostavljenega vakuumu.
178. "Spremenljive zračne folije" (7) pomeni uporabo spuščanja in dvigovanja koničnih loput ali jezičkov, ali vodenja koničnih reber ali nosnega stožera - te dele je mogoče med letom krmiliti.
179. "Preja" (1) je povez zavitih "konopcev".

NAPOTILO: "Konopec" je povez "monofilamentov" (običajno več kot 200), urejenih popolnoma vzporedno.

ZAČETNICE IN OKRAJŠAVE, UPORABLJENE V TEM SEZNAMU

Začetnico ali okrajšavo, uporabljena kot opredeljen pojem, je moč najti v besedilu "Definicije pojmov, ki se pojavljajo v seznamu".

ZAČETNICA ALI OKRAJŠAVA	POMEN	
	(v izvirniku)	(v slovenščini)
ABEC	Annular Bearing Engineers Committee	Inženirski komite za kroglične ležaje
AGMA	American Gear Manufacturers' Association	Združenje ameriških proizvajalcev sklopk
AHRS	attitude and heading reference systems	sistemi odvisnosti od višine in smeri
AISI	American Iron and Steel Institute	Ameriški inštitut za železo in jeklo
ALU	arithmetic logic unit	aritmetična logična enota
ANSI	American National Standard Institute	Ameriški državni inštitut za standarde
ASTM	American Society for Testing and Materials	Ameriško združenje za testiranje in materiale
ATC	air traffic control	kontrola letenja
AVLS	atomic vapour "laser" isotope separation	lasersko ločevanje izotopov v atomski pari
CAD	computer-aided-design	oblikovanje s pomočjo računalnika
CAS	Chemical Abstracts Service	Služba za kemično destilacijo
CCITT	International Telegraph and Telephone Consultative Committee	Mednarodni posvetovalni komite za vprašanja telegrafije in telefonije
CDU	control and display unit	kontrolna in prikazovalna enota
CEP	circular error probable	verjetna je cirkularna napaka
CNTD	controlled nucleation thermal disposition	termalno nanašanje s kontrolirano nukleacijo
CRISLA	chemical reaction by isotope selective "laser" activation	postopek laserskega vzburjanja kemične reakcije
CVD	chemical vapour deposition	nanašanje s pomočjo hlapov
CW	chemical warfare	kemično vojaško blago
CW (pri laserjih)	continuous wave	kontinualni val (za laserje)
DME	distance measuring equipment	oprema za merjenje razdalje
DS	directionally solidified	obdelano v usmerjeno polvodnost
EB-PVD	electron beam physical vapour deposition	fizično nanašanje hlapov s pomočjo elektronskega snopa
EBU	European broadcasting Union	Evropska radiodifuzna mreža
ECM	electro-chemical machining	elektrokemična strojna izdelava

(v izvorniku)

(v slovenščini)

	(v izvorniku)	(v slovenščini)
ECR	electron cyclotron resonance	elektronska ciklotronska resonanca
EDM	electrical discharge machines	stroji na električno praznjenje
EEPROMS	electrically erasable programmable read only memory	električno zbrisljivi programabilni spomini "samo za branje"
EIA	Electronic Industries Association	Združenje elektronske industrije
EMC	electromagnetic compatibility	elektromagnetna kompatibilnost
FFT	Fast Fourier Transform	hitra Fourierjeva transformacija
GLONASS	global navigation satellite system	satelitski sistem globalne navigacije
GPS	global positioning system	sistem za globalno določanje položaja
HBT	hetero-bipolar transistors	heterobipolarni tranzistorji
HDDR	high density digital recording	digitalno snemanje visoke občutljivosti
HEMT	high electron mobility transistors	tranzistorji z visoko elektronsko mobilnostjo
ICAO	International Civil Aviation Organization	Mednarodna organizacija za civilno letalstvo
IEC	International Electro-technical Commission	Mednarodna komisija za elektrotehniko
IEEE	Institute of Electrical and Electronic Engineers	Inštitut elektroinženirjev in inženirjev elektronike
IFOV	instantaneous-field-of-view	trenutno področje vidljivosti
ILS	instrument landing system	sistem za slepo pristajanje
IRIG	inter-range instrumentation group	skupina meritev z različnih razdalj
ISAR	inverse synthetic aperture radar	radar z inverzno umetno odprtino
ISO	International Organization of Standards	Mednarodna organizacija za standarde
ITU	International Telecommunication Union	Mednarodna telekomunikacijska zveza
JIS	Japanese Industrial Standard	Japonski industrijski standard
JT	Joule-Thomson	Joule-Thomson
LIDAR	light detecting and ranging	odkrivanje svetlobe in določanje razdalje
LRU	line replaceable unit	linijsko zamenljiva enota
MAC	message authentication code	šifra za ugotavljanje avtentičnosti sporočila
Mach	ratio of speed of an object to speed of sound (after Ernst Mach)	razmerje med hitrostjo objekta in hitrostjo zvoka (po Ernstu Machu)
MLS	microwave landing system	sistem pristajanja s pomočjo mikrovalov
MLIS	molecular "laser" isotope separation	ločevanje izotopov v molekularni pari

(v izvorniku)

(v slovenščini)

	(v izvorniku)	(v slovenščini)
MOCVD	metal organic chemical vapour deposition	nanašanje kovin s pomočjo organskih kemičnih hlapov
MRI	magnetic resonance imaging	slikanje s pomočjo magnetne resonance
MTBF	mean-time-between-failures	povprečni čas med napakami
Mtops	million theoretical operations per second	milijon teoretičnih operacij na sekundo
MTTF	mean-time-to-failure	povprečni čas do napake
NBC	Nuclear, Biological and Chemical	jedrski, biološki in kemični
NDT	non-destructive test	test brez uničenja
PAR	precision approach radar	radar s preciznim pristopom
PIN	personal identification number	osebna identifikacijska številka
ppm	parts per million	št. delov na milijon
PSD	power spectral density	gostota spektralne moči
QAM	quadrature-amplitude-modulation	kvadratna amplitudna modulacija
RF	radio frequency	radijska valovna dolžina
SACMA	Suppliers of Advanced Composite Materials Association	Zveza dobaviteljev sodobnih kompozitnih materialov
SAR	synthetic aperture radar	radar z umetno odprtino
SC	single crystal	posamezni kristal
SLAR	sidelooking airborne radar	radar s stranskim območjem za uporabo v zraku
SMPTE	Society of Motion Picture and Television Engineers	Društvo filmskih in televizijskih tehnikov
SRA	shop replaceable assembly	sklop, zamenljiv v trgovini
SRAM	static random access memory	statični spremenljivi spomin
SRM	SACMA Reccomended Methods	postopki, ki so odobreni s strani zveze dobaviteljev sodobnih kompozitnih materialov
SSB	single sideband	posamezni stranski frekvenčni pas
SSR	secondary surveillance radar	radar za sekundarno opazovanje
TCSEC	trusted computer system evaluation criteria	kriteriji vrednotenja zanesljivega računalniškega sistema
TIR	total indicated reading	popolnoma enoznačno odbiranje
UV	ultraviolet	ultravijolično

**ZAČETNICA ALI
OKRAJŠAVA**

POMEN

(v izvorniku)

(v slovenščini)

UTS	ultimate tensile strength	skrajna napetostna moč
VOR	very high frequency omni-directional range	zelo visokofrekvenčni večsmerni obseg
YAG	yttrium/aluminum garnet	itrij-aluminijev granat